1963
ଅଗଷ୍ଟ 14

ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବିକାନିର

ବନାମ

ବାଲାଇ ଚନ୍ଦର ସେନ୍

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ – କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ - ଆବେଦନର ବୈଧତା - ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ (1947 *ର* 14), *ଧାରା* 33 (2)(*b.*)

ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କର ସହାୟକ ରୋକଡ ଅଧିକାରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା 4,100/- ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଏହି ରାଶି ପାଇଥିବା କଥାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ମାତ୍ର 4,000/- ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ବୟାନ ଦେଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା । ଏକ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ଦୋଷାରୋପ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇସାରିଥିଲା ବୋଲି ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ସେ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ବ୍ୟାଙ୍କ ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିସାରିବା ପରେ ହିଁ ଉକ୍ତ ଅନୁମୋଦନର ଆବଶ୍ୟକ ହେଇଥିବା ଏହି *ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀ ମାମଲା* ର ଆଧାରକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନେଇ ବ୍ୟାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁମୋଦନକୁ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ. (1) ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ଆଦେଶ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନର ଆବେଦନଟି ହୋଇଥିଲା କି, ତାହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ ।

(2) *ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀର ମାମଲା*ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହା ହୋଇଥାଏ, ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ଧାରା 33 (2) (b) ର ପରନ୍ତୁକ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତିନୋଟି

1963
ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବିକାନେର୍ ବନାମ *ବାଲାଇ ଚନ୍ଦର ସେନ୍*
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁ

ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯଥା, (i) କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର (ii) ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ (iii) ସମାନ କାରବାରର ଅଂଶ ଭାବରେ, ଆବେଦନ କରିବା ।

ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀ ବନାମ *ଗୋବିନ୍ଦ*, [1962] Supp. 3 S.C.R. 618, ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

(3) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିବା ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନୀତିଗତ ଭାବେ କିଛି ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 516/1963 ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା L. C. 113/1962 ରେ ଧାନବାଦସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20, 1962 ତାରିଖର ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ବି. ସେନ୍, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ. ସି. ମାଥୁର* ଏବଂ *ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଶର୍ମା* ।

ଅଗଷ୍ଟ 14,1963 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ୱାଞ୍ଚୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଧାନବାଦସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଆବେଦନ । ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କର କଲିକତା ଶାଖାରେ ଉତ୍ତରଦାତା କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଜଣେ ସହାୟକ ରୋକଡ ଅଧିକାରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । 1961 ମସିହା ଜୁନ୍ 17 ତାରିଖରେ ଜଣେ ଶଙ୍କରଲାଲ କଲିକତାରୁ ସୁଜନଗଡ଼କୁ ଟେଲିଗ୍ରାଫରେ 4,000/- ଟଙ୍କା ପଠାଇବାକୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 100 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ନୋଟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ନୋଟ୍ ଗଣୁଥିବା ସମୟରେ, ଶଙ୍କରଲାଲଙ୍କୁ ମନେ ପଡିଥିଲା ଯେ ସେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 40 ବଦଳରେ 41ଟି ନୋଟ୍ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନୋଟ୍ ବିଡ଼ା ଫେରାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ନୋଟ ଫେରାଇବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହା କହି ମନା କରି କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ 4,100/- ଟଙ୍କା ନୁହେଁ ବରଂ 4,000/- ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଶଙ୍କରଲାଲ ନିଜ ଦୋକାନକୁ ଫେରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ 40 ବଦଳରେ 41ଟି ନୋଟ୍ ନେଇଥିଲେ ବୋଲି ଯାଞ୍ଚରୁ ଜାଣିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଟେଲିଗ୍ରାଫରେ ପଠାଇବା ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ 100/- ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ନୋଟ୍

1963
ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବିକାନେର୍ ବନାମ ବାଲାଇ ଚନ୍ଦର ସେନ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁ

ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ସେ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଏ ବାବଦରେ ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ମ୍ୟାନେଜର ମୁଖ୍ୟ କ୍ୟାସିୟରଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ନଗଦ ଟଙ୍କା ନ ଦେଇ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ପରିମାଣକୁ ବହି ସହିତ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ କ୍ୟାସିୟର ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ 100/- ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ନୋଟ୍ ଥିଲା । ପରିଚାଳକ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ନୋଟ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହା ତାଙ୍କର ବୋଲି କହି ଉତ୍ତରଦାତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କ ମାଆ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି ସେ କୈଫିୟତ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବିବୃତ୍ତିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପରିଚାଳକ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କ୍ୟାସିୟରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଘରକୁ ପଠାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଘରେ ତାଙ୍କ ମା' ଓ ବାପା ଉଭୟ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଶହେ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଦେଇନାହାନ୍ତି ।

ଏହା ପରେ ତାଙ୍କର ବାପା ମା' ଯାହା କହିଥିଲେ ତାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କ'ଣ କହିବାକୁ ଅଛି ବୋଲି ପଚରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ଏହା ପରେ ଅନ୍ୟ ଏକ କାହାଣୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଯେଉଁ କୋଠାରେ ରହୁଥିଲେ ସେହି କୋଠାର ଜଣେ ଭଡାଟିଆ ତାଙ୍କୁ ଏହି ନୋଟ୍ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ନାମ ମଣ୍ଡଳ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ମଣ୍ଡଳକୁ ପଚରାଉଚରା କରିବା ପାଇଁ ପରିଚାଳକ ପୁଣିଥରେ ସେହି ସମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ସେହି କୋଠାରେ ମଣ୍ଡଳ ନାମକ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସେବାରୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଦୋଷାରୋପ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ସେବା ଏବଂ ଆଚରଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ତାହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବାକୁ

1963
ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବିକାନେର୍ ବନାମ ବାଲାଇ ଚନ୍ଦର ସେନ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁ

ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ତେଣୁ 1961 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 27 ତାରିଖରେ, ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33 (2) (b), ସଂଖ୍ୟା 14/1947 ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଏହି ଆବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଜାନୁଆରୀ 15,1962 ରେ ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଶେଷରେ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । *ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀ* ବନାମ *ଗୋବିନ୍ଦ*[1] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସେହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଲାଗି ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଏହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦେଇଥିଲେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଟି ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଟେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନଟି ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ ନୁହେଁ, ଏହି ଆଧାରରେ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ଆବେଦନକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ଏକ ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ *ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀ ମାମଲା*[1]ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ଭୁଲ ଭାବେ ବୁଝିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିନାହାନ୍ତି ଯେ, ଯଦି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ତଦନ୍ତ ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ବାସ୍ତବରେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ନକରିଥିବେ, ତେବେ ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ ସେହି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ । ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତିଟି ବଳବତ୍ତର ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀ ମାମଲା[1] *ରେ* ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେହି ମତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମାମଲାରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ତଦନ୍ତ କରିବା ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାପାଇଁ ଯାହା ସମ୍ଭବ ତାହା କରିଥିଲେ । ଫେବୃଆରୀ 1, 1960

(1) [1962] Supp. 3 S.C.R. 618.

1963
ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବିକାନେର୍ ବନାମ ବାଲାଇ ଚନ୍ଦର ସେନ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁ

ରେ ଉକ୍ତ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିଦିନ ହିଁ, ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବା ପରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ମତକୁ ଭୁଲ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅଦାଲତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 33 (2) (b) ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ପରନ୍ତୁକରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ, ଯଥା (1) କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବା, (2) ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ (3) ସମାନ କାରବାରର ଅଂଶ ଭାବରେ ଆବେଦନ କରିବା । କିନ୍ତୁ ସେହି ମାମଲାରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଆବଶ୍ୟକ ତଦନ୍ତ ପରେ - ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ - ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସହ ଏହି ମାମଲାଟି ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଧାରା 33 (2) (b) ରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଧାରା 33 (2) (b) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରୁଥିବା ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ଭାବରେ ଆମେ କିଛି ଦେଖୁନାହୁଁ । ଯଦି ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏପରି କିଛି ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇଥାଏ, ତାହା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଅନୁକୂଳ ହେବ ଏବଂ ଆମ ମତରେ ଏହା ଧାରା 33 (2) (b) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ମତ ରଖୁଛୁ ଯେ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇ ଭୁଲ୍ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ତାହା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । *ଷ୍ଟ୍ରବୋର୍ଡ ମାନୁଫାକ୍ଚରିଂ କମ୍ପାନୀର ମାମଲା*(1) *ରେ* କେବଳ ଏତିକି କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ହିଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହା ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଧାରା 33 (2) (b) ର ପରନ୍ତୁକରେ ଥିବା ତିନୋଟି ସର୍ତ୍ତ ସମାନ କାରବାରର ଅଂଶବିଶେଷ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ଯଦି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତିଦାତା, ସେ ଗ୍ରହଣ

(1) [1962] Supp. 3 S.C.R. 618.

କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଧାରା 33 (2) (b) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି ଏବଂ ତାପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହିପରି ଏକ ଆବେଦନକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାକୁ ଧାରା 33 (2) (b) ରେ ଆମେ ଏପରି କିଛି ପାଇନାହୁଁ । ଆମ ମତରେ, ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ, ଧାରା 33 (2) (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ତାର ପରନ୍ତୁକ ସହିତ ପଠନ କଲେ, ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇପାରିବ । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଶ୍ରମ ଅଦାଲତର ମତ ବିଫଳ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉପନୀତ କରାଇଥାଏ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ କି । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ଦିନ ସେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିବା କାରଣରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରମ ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇପାରିନଥିଲେ । ସେହି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସେ ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ମାମଲାକୁ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଫଳରେ ଉତ୍ତରଦାତା ହାଜର ହୋଇପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ, ବ୍ୟାଙ୍କର ଆବେଦନର ଜବାବରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏକ ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ସେହି ତଥ୍ୟକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 1961 ମସିହାରୁ ଏହି ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କଥାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆବେଦନକାରୀ ତଦନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହାର ନକଲକୁ ଆବେଦନ ସହିତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ ଧାରା 33 (2) (b) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲକୁ କେବଳ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ତଦନ୍ତକୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି କି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ନିଷ୍ପୀଡନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାୟ ଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ ହେତୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଯଥାର୍ଥଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସଠିକ ଥିଲା କି । ଆମକୁ ତଦନ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମର ମତ ଏହା ଯେ, ତଦନ୍ତ ଠିକ୍ ଭାବେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇନଥିବା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତା ଉତ୍ପୀଡନର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କୌଣସି ଅନୁଚିତ୍ ଶ୍ରମ ପ୍ରଥାର ପରିଣାମ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ, ଏଥିରେ କିଛି ନାହିଁ । ଏହା

ସତ୍ୟ ଯେ, ତଦନ୍ତ କେବଳ ଏକ ତଦନ୍ତର ବାହାନା ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନିୟମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବମାନନା କରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ପୀଡନର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିରେ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଭିଯୋଗ କରିବା ବ୍ୟତୀତ, କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଏହି ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା କାହିଁକି ଉତ୍ପୀଡନର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ, ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ଏହା ଦର୍ଶାଏନାହିଁ । ଆମର ମତ ଏହା ଅଟେ ଯେ, ଏହି ମାମଲାରେ ହୋଇଥିବା ତଦନ୍ତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିଜର ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ଏଥିରେ ଉତ୍ପୀଡନ କିମ୍ବା ଅନୁଚିତ୍ ଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ ର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ତେଣୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅନୁମୋଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ତେଣୁ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଆମେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କର 27 ଡିସେମ୍ବର 1961ର ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଉଛୁ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଛୁ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ କରୁନାହୁଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ